

حشمت‌ا... فلاحت پیشه مطرح کرد

تلاش ترامپ، نتانیا‌هو و مرتجعان عرب

رئیس پیشین کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس درخصوص بازگشت ترامپ وتأثیرآن برمسائل منطقه اظهارداشت: من معتقد هستم که بازگشت ترامپ شبیه بازگشت طالبان است. کما اینکه دیدیم این بار که طالبان به قدرت بازگشت باز همان اهداف قبلی را دنبال می‌کند اما این بار فقط با روش های جدید همان مسیر را رفت. من معتقد هستم که ترامپ هم همان اهداف سابق را با یکسری روش های جدید دنبال می‌کند، پس در همین قالب باید موضوع را بررسی کرد. حشمت‌ا... فلاحت پیشه گفت: باید توجه داشت که مساله سیاست خارجی با سخنرانی حل نمی شود و یکی از مشکلات در جامعه ما اکنون این است که برخی از مسئولان سیاست خارجی ایران را سخنرانی محور کرده‌اند و به ویژه اینکه این سیاست های خود را باور کرده‌اند و این باور را تبدیل به راهبرد در سیاست خارجی در بسیاری موارد کرده‌اند و خب نتیجه این است که کشور ما اکنون از معدود کشورهایی شده که دولت ایران در قبال تحولات واقعی دنیای سیاست دچار غافلگیری می‌شود.بخش عمده این غافلگیری ها نیز ناشی از سیاست خارجی سخنرانی محور است و از جمله این سخنرانی هایی که بسیار نیز می‌شنویم یکی این است که خیلی ها مدعی هستند ترامپ با بایدن هیچ تفاوتی ندارد. وی افزود: من معتقد هستم فرضیه این تفاوت نداشتن ترامپ با دموکرات‌ها بعد از خروج ترامپ از برجام، ابطال شد و ما دیدیم که در زمان برجام ۹۱۵ تحریم از ۱۲۴۸ کد تحریمی برداشته و فروش نفت ایران تا دو میلیون بشکه نفت افزایش یافت، اما با خروج ترامپ از برجام کل آن تحریم‌ها بازگشت و ۷۰۰ تحریم ترامپ نیز اضافه شد. از سوی دیگر نیز سیاست فشار حداکثری جای تحریم‌های موسوم به ریچارد نفیو را گرفت و این سیاست فشار حداکثری نیز باعث شده‌که فروش نفت ایران به زیر ۳۰۰ هزار بشکه برسد و تازه آن هم با تخفیف‌های کم‌رشدن رخ داد. اکنون نیز من معتقد هستم که ترامپ با روش های تازه وارد خواهد شد و البته که اکنون تحولات دیگری در دنیا وجود دارد متفاوت از دوران اول ترامپ است. این تحلیلگر مسائل بین‌الملل در خصوص تحولات تازه و تأثیر آن بر تغییر مسیر ترامپ بیان کرد: ترامپ دو بحران اصلی را در خارج، در دستور کامل دولت آمریکا قرار می‌دهد که عبارت هستند از:اول بحران مناسبات تجاری با چین که از طریق افزایش تعرفه‌ها سعی می‌کند آن را مدیریت کند. دوم بحران اوکراین و جنگ با روسیه است که احتمالا ترامپ سعی می‌کند از طریق مناسبات شخصی با پوتین ووادار کردن نلسکی به پذیرش بخشی از شروط پوتین عمل‌آیند و بحران را با مدیریت امریکا حل کند. فلاحت پیشه ادامه داد: ما به نظرم ترامپ بخشی از بحران های منطقه‌ای را برون سپاری خواهد کرد و به طور مشخص، بحران منطقه و جالش بین ایران و اسرائیل و مساله لبنان و فلسطین را از طریق روابط و دولت‌های بین خود کشورهای منطقه و به ویژه با محوریت اسرائیل پیش ببرد. لذا برای اولین بار سیاست چماق و هوپج آمریکا یک شریک پیدا می‌کند و آن این است که هوپج را خود ترامپ در دست می‌گیرد و چماق را به دست نتانیا‌هو خواهد داد. یعنی به نوعی، دوشنبیتی آمریکا را شاهد خواهیم بود و اما دست باز نتانیا‌هو با تقویت او در منطقه رخ می‌دهد. این در واقع سیاستی است که به نظر می‌رسد تیم ترامپ سعی می‌کند در منطقه دنبال کنند.

تأثیر منفی افراطیون

این استاد دانشگاه در خصوص عکس‌العمل ایران اظهار کرد: ایران اکنون در شرایطی است که نتایج منفی برخی سیاست‌ها در کشور، خود ارشنان و اتفاقاتشمان می‌دهد که منافع ملی ماز کجا آسیب می‌بیند. مساله اول ما اکنون همان سیاست خارجی سخنرانی محور و مسابقه سیاستمداران ایرانی بر سر افراطی‌گری بر سر سیاست خارجی است و این افراطی‌گری حافظ ایران را به میان بحران‌ها کشاند و هزینه زیادی را متوجه کشور کرده‌است. فلاحت‌پیشه تصریح کرد: موضوع دوم نیز وادار کردن پزشکیان و تیم او برای حضور در شعارهای انتخاباتی بود که یک اشتباه دیگر است. این روند فشار به کاندیدای برنده بعد از انتخابات را می‌توان تحت عنوان «تحمیل تداوم» به برنده انتخابات ارزیابی کرد. این یعنی برنده انتخابات، در این دوره مسعود پزشکیان در حالی که در سیاست خارجی با شعار تغییر آرای مرم را جلب می‌کند اما همین که رای می‌گیرد به نوعی او را وادار می‌کند که همان مشی را دنبال کند و لذا من معتقد هستم که آقای پزشکیان می‌توانست با یک طرح جدی برای رفع بحران‌های منطقه‌ای در قالب این بازی کار خود را شروع کند. وی تأکید کرد: افراطیون انرژی پزشکیان و نیز رای ملت ایران را نیز گرفتند و عملا ادبیات دولت جدید را به ادبیات افراطیون نزدیک کردند و اکنون با این وجود من معتقد هستم که هدف مثلتی که گفتم، یعنی ترامپ، نتانیا‌هو و جریان ارتجاعی در دنیای عرب، دنبال منزوی کردن ایران است و سعی می‌کنند که با وارد آوردن ضربات جدی به توانایی‌های ایران که در طول سالیان دراج تحریم و به سختی این توانایی‌ها ریاخته، ضعیف‌کنند.

دوشنبه
۲۱ • ۰۸ • ۱۴۰۳

۹ جمادی الاول ۱۴۴۶ / ۱۱ نوامبر ۲۰۲۴

سال هفتم
شماره ۱۹۶۸

مهدی مطهرنیادر گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

باروی کار آمدن ترامپ همگرایی میان آمریکا و اسرائیل

بیشتر می‌شود

نتانیا‌هو رفاقت دیرینه با ترامپ دارد و احتمال برکناری او ضعیف است

ترامپ از منظر شخصیتی و تیم همراه می‌تواند برای ایران خطرناک باشد

آرمان ملی – حمید شجاعی: شاید در خود ایالات متحده آمریکا نیز تصور بسیاری بر این بود که بر پایه نظرسنجی‌ها مردم آمریکا با شناخت تهدیدهای ترامپ باز هم به کاندیدای دموکرات‌ها رای دهند و پس از بایدن معانوش کاملا هریس را به عنوان چهل و هفتمین رئیس جمهور آمریکا به کاخ سفید بفرستند. اما درست مثل سال ۲۰۱۶ بازی تغییر کرد و مثل آن زمانکه همه فکر می‌کردند هیلاری کلینتون به ریاست جمهوری خواهد رسید، اما ترامپ راهی کاخ سفید شد این بار نیز در میان نگاه‌ها به‌کاملا هریس این ترامپ بود که با ۲۱۲ رای الکترال و آرای بالای مردمی برای دومین بار مستاجر کاخ سفید شد. با این حال عده‌ای ترامپ را تهدید و عده‌های دیگر او را فرصت می‌دانند. دسته اول بر این باورند که ترامپ همان چهره جنگ طلب و خشونت طلب سال ۲۰۱۶ است که در پی ادامه رویکردها و برنامه‌هایش در دولت اول خود است. اما دسته دوم معتقدند که ترامپ بر

پیروزی ترامپ و همچنین تأثیر آمدن وی به کاخ سفید بر تحولات منطقه به ویژه روابط با اسرائیل را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

جمهوری خواهان نسبت به دموکرات‌ها رویکرد بازتر و آشکارتری نسبت به تل آوویو مطرح می‌کنند ادبیات با زبان جمهوری خواهان نسبت به دموکرات‌ها دارای این ویژگی است که برخلاف دموکرات‌ها که تلاش دارند در انبوهی از فضاهای روشنفکری و گرایش‌های نخبگی سخن بگویند جمهوری خواهان بسیار آشکارتر و خارج از پیچیده‌گی‌های ادبیات نخبه سالارانه سخن بگویند. از منظر نفوذ تل آوویو بر حزب دموکرات و جمهوری خواه بایدگفت‌که هر دو اسرائیل را یکی از مهم‌ترین ارکان موجود در سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا قرار داده‌اند و در رابطه با اسرائیل دیدگاه یکسان با ادبیاتی متمایز از یکدیگر را همراهی می‌کنند سیاست‌گذاری در ایالات متحده آمریکا در عرصه سیاست خارجی در نهایت با تصمیم شخص رئیس جمهور عملیاتی می‌شود یعنی رئیس دولت فدرال در حوزه سیاست خارجی تصمیم‌گیرنده نهایی است. اما این تصمیم‌گیری به واسطه مکانیزم دموکراتیکی که در آمریکا وجود دارد و نظارت افکار عمومی، به راحتی نمی‌تواند به مرحله خروجی تصمیم یک شخص منتهی شود. شخص رئیس جمهور اگر چه در مرکز نقل امنیت است اما تحت تأثیر یک مکانیسم خاصی از تصمیم‌گیری است. با این وجود شخصیت رئیس جمهور به هر روی یکی از فاکتورهای اساسی در این زمینه تلقی می‌شود. اگر چه نمی‌توان گفت که این فاکتور چیرگی و تسلط معنادار دارد، اما یکی از فاکتورهای مهم محسوب می‌شود. ترامپ یک شخصیت بارز در اجرای تعهدات خود به مردم شناخته می‌شود و از طرف دیگر قاطعانه و برش دار در زمینه‌های مسائل سیاست خارجی به ویژه از سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ عمل کرده است. این وضعیت از وی چه‌په‌ای ساخته است که می‌تواند نزدیک به نتانیا‌هو از منظر شخصیت سیاسی و روند‌های حاکم بر رفتار و کنش سیاسی هر دو محسوب شود. مزید بر اینکه به هر روی نتانیا‌هو یک دوست دیرینه رؤسای جمهور آمریکا در دوره‌های گوناگون بوده است و سابقه این دوستی بین ترامپ و نتانیا‌هو در ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ نیز افزایش چشمگیری پیدا کرد. بر اساس همین بود که بسیاری بر این نکته قائل بودند که کاندیدای برتر نتانیا‌هو در انتخابات ۲۰۲۴ ترامپ است و نتانیا‌هو نیز این را مخفی نمی‌کرد. در سفر مهمی که پیش از انتخابات برای سخنرانی درکنگره آمریکا داشت و سخنرانی معروف او در کنگره این بار با تشویق‌های بسیار زیاد حضار هم روبه‌رو بود او با ترامپ برخوردی بسیار دوستانه‌تر نسبت به دیدار خود با بایدن داشت و آنها ساعت‌ها با یکدیگر می‌گفت‌وگو برداختند. اولین مقامی که به ترامپ حتی پیش از قطع یافتن پیروزی او تبریک گفت و خود و همسرش طی یک بیانیه رسمی ریاست جمهوری او را گردن نهادند، شخص نتانیا‌هو و همسرش بودند. بعد از آن دیدیم که ارتباط آنها برقرار شد و مطالب به سمت و سویی می‌رود که این همگرایی میان واشنگتن و تل آوویو بیشتر از گذشته خود را نمود بدهد، اما در عین حال که ترامپ این نزدیکی را دارد و نتانیا‌هو نیز با آن همراه است، اما در این فراز باید به این نکته هم اشاره کرد که شخص ترامپ آدم برش دار و مرزهای معینی داراست. و لذا نتانیا‌هو نیز در این زمینه باید آن مرزها را رعایت کند. لذا باید منتظر بود تا ببینیم در عرصه عمل چه مسائلی روی خواهد داد در مجموع با

ترامپ اعلام کرده است نیکو هیلی و پمپئو رادر دولت خود نخواهد داشت ولی از افراد دیگری سخن نگفته است که ممکن است بسیار تندتر از نیکو هیلی و پمپئو باشند

armanmeli.ir

آرمان ملی

سیاست

دره‌یین

آیا باز هم به ایران خیانت می‌کنند؟

چین و روسیه در برابر رویکرد ترامپ

بازگشت دوباره ترامپ به کاخ سفید، نگرانی بازگشت تحریم‌های نفتی علیه ایران را زنده کرده است. فروش نفت ایران در دوره ریاست جمهوری دونالد ترامپ با مشکلات جدی مواجه شد. پس از خروج آمریکا از توافق هسته‌ای برجام در مه ۲۰۱۸، ترامپ دوباره تحریم‌های اقتصادی را علیه ایران به حالت اجرائی درآورد. این تحریم‌ها به ویژه بر صنعت نفت ایران تأثیر گذاشت و هدف آن کاهش صادرات نفت ایران به صفر بود. از این رو فروش نفت ایران از حدود دو و نیم میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۸ به حدود ۳۰۰ هزار تا ۵۰۰ هزار بشکه در روز در سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ کاهش یافت. این کاهش شدید به دلیل فشارهای تحریمی، عدم همکاری شرکت‌های بین‌المللی و کاهش تقاضا از سوی خریداران بزرگ مانند چین و هند بود. با ورود جو بایدن به کاخ سفید و تغییر رویکرد سیاست خارجی ایالات متحده، دولت بایدن نسبت به فروش نفت ایران کمی اغماض کرد. به باور برخی از تحلیلگران بایدن در ابتدا به دنبال احیای توافق هسته‌ای و دیپلماسی با ایران بود و به همین دلیل تصمیم گرفت تا فشارها را کاهش دهد. این تغییر رویکرد باعث شد که برخی از کشورها مجدداً به خرید نفت از ایران روی آورند و فروش نفت ایران به تدریج افزایش یابد. براساس گزارش‌ها، در سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲، فروش نفت ایران به حدود یک و نیم میلیون بشکه در روز رسید که عمدتاً به دلیل افزایش خرید چین و برخی دیگر از کشورهای آسیایی بود. لیلی بر نگرانی برای کاهش یا به صفر رسیدن فروش نفت ایران وجود ندارد.

موضع نامشخص ترامپ

سخنگوی اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی اظهار داشت: ترامپ فعلا رویکرد و موضعی را مشخص نکرده است که ببینیم سیاستش در دوره آینده چیست ولی تاکنون بارها نقل کرده که سیاست تحریم، سیاست کارآمدی نبوده است. از این رونمی‌توان حدس زد که بر برابر ایران قرار است چه سیاستی را در پیش گیرد.» سید حمید حسینی، گفت: فعلا که تحریم‌ها لغو نشده است، اما شرایط منطقه و همچنین نیاز بازاری پس از کرونا منجر به این شد که ما بتوانیم به بازار بازگردیم. از سوی دیگر با توجه به اینکه ترامپ عنوان کرده است که سیاست‌ها در تعرفه‌ای را از ۲۵ درصد به ۶۰ درصد می‌رساند، اختلافات میان چین و آمریکا تشدید خواهد شد، بنابراین امکان اینکه ترامپ بر تصمیم‌گیری‌های چینی‌ها اثرگذار باشد، کمتر خواهد شد و بدان شکل نیست که چین حاضر باشد از فشارهای ترامپ برای جلوگیری از صادرات نفت ایران پیروی کند. کما اینکه در آخرین نشست اعضای بریکس در کازان روسیه، آقای شی جی پینگ در ملاقات با آقای پزشکیان به صراحت بیان کرد که هر اتفاقی در منطقه و فضای بین‌الملل رخ دهد، همراه ایران هستیم و به توسعه ایران کمک خواهیم کرد. او رو چین عمل‌آبادی کرد که اگر اتفاقاتی در منطقه یا در صحنه بین‌الملل رخ دهد که به نفع ایران نباشد، روابط میان این دو کشور خدشه‌دار نخواهد شد. سخنگوی اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی در پاسخ به اینکه درصورتی که ترامپ این بار هم سیاست فشار حداکثری بر ایران را دنبال کند، چین عملاً به کمک ایران می‌آید؟ گفت: «فعلا که چین دارد کمک می‌کند. الا آن هم با تحریم هستیم و هم آمریکا از اینکه چین خریدار نفت ایران است، ناراضیست. به نظر می‌آید سیاست چین این است که تنوع انرژی داشته باشد و صرفاً به کشورهای عربی وابسته نباشد. از این رو چین سعی می‌کند که ایران را به عنوان یک منبع تأمین انرژی در سبد وارداتش نگه دارد.»

کمک چین و روسیه؟

رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران نیز در خصوص احتمال اعمال محدودیت برای فروش نفت ایران از سوی ترامپ، گفت: از ترامپ هر اقدامی برمی‌آید، ترامپ فرد عملگرایی است و سریع تصمیم می‌گیرد. او پیمانکار است و فردی که پیمانکار است تصمیمات اجرائی را اتخاذ می‌کند، بنابراین ترامپ ممکن است به اعمالی دست بزند که خوشایند ما نباشد، اما اینکه ما چه میزان انعطاف پذیر و توانمند باشیم که در مقابل اقدامات او رفتار، ای می‌متناسب و مناسب انجام دهیم نیز به توانایی و اقتدار ما بازمی‌گردد. این اقتدار را خوشبختانه داریم و امثال ترامپ را پشت سر گذاشته‌ایم، ولی واقعیت این است که بایستی هزینه و فایده هر فرآیند را اندازه‌گیری کنیم. آرش نجفی، تأکید کرد: باورم بر این است که بایستی پیش از هر گونه مواجهه با ترامپ،میسیم، هزینه فایده کنیم و مصالح کشور و جامعه و حتی جهان اسلام را لحاظ کنیم و بر اساس آن رفتار متقابل انجام دهیم، چراکه برخورد شدید در همه مواقع بهترین گزینه نیست. در مواقعی باید بر اساس کیاست و سیاست در برابر رفتارهایی که ممکن است از سوی آقای ترامپ رخ دهد ما هم خودمان را تجهیز کنیم تا چه از لحاظ رفتاری و چه از لحاظ مناسبات بین‌المللی، اجازه ندهیم که ترامپ ما را منزوی کند. وی عنوان کرد: تاریخ نشان داده که روسیه هیچ وقت نه همسایه و نه شریک خوبی بوده است. پیشنهاد من این است که کسی روی روسیه هیچ حساسی باز نکند. روسیه هیچ زمانی ثبات قدم، معرفت، رفاقت و هم‌پیمانی با ما نداشته است. در مورد چین هم باید پاسخ دم که چین منافع کشور خود را می‌بیند، هر زمان منافع کشورش اقتضا کند، با ما همکاری می‌کند و در غیر این صورت خیر. کما اینکه اظهارنظر چینی‌ها را در مورد جزایر سه‌گانه دیدیم. چینی‌ها یک توجیه دارند و آن هم این است که ما باید یک و خودرادی میلیاردر نفر از جمعیت دنیا را مدیریت کنیم و از این رونمی‌توانیم احساسی رفتار کنیم. چینی‌ها احساسی رفتار نمی‌کنند بلکه رفتارشان براساس منافع‌شان است.

در ارتباط با ایران با همدیگر هم داستان‌اند و تمایز فقط همان دو سه درصد رادیکال بودن یا کم‌تر رادیکال بودن میان آنهاست.

با توجه به این مساله که دولت اول ترامپ و عملکردش را دیدیم از دیدگاه شما ترامپ در دولت دوم خود به لحاظ رویکردی و عملکردی چه میزان تغییر خواهد داشت و چه میزان احتمال دارد ترامپی متمایز با دولت اول او شاهد باشیم؟

به هر ترتیب ترامپ امروز بسیار کارکشته‌تر از ترامپ سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ است. او از توبل وحشتی گذشته است که حتی مرگ رابعل گوئشن تجربه کرده است و اکنون دادگستری و دیوان فدرال آمریکا انگشت اتهام را به طرف ایران گرفته‌اند و گفته شده که یک نفر رانین دستگیر کرده‌اند. البته روشن است که این روایت آمریکا بی‌دست و منطبق بر واقعیت نیست. با همه اینها ترامپ خود را ضربه دیده ایران فرض می‌کند. از سوی دیگر او به هر روی دستور دهنده نهایی ترور سردار سلیمانی در فرودگاه عراق است. او کسی است که از برجام خارج شده. اکنون او بر سر قدرت است و از منظر شخصیتی و تیمی که سرکار می‌گذارد می‌تواند برای ایران خطرناک باشد. لذا باید منتظر بود وزیر امور خارجه، مشاور امنیت ملی و وزیر دفاع برای کابینه او از اهمیت جدی برخوردار خواهند بود. ترامپ اعلام کرده است نیکو هیلی و پمپئو را در دولت خود نخواهد داشت ولی از افراد دیگری سخن نگفته که ممکن است بسیار تندتر از نیکو هیلی و پمپئو باشند. این دلیل ندارد که با نیامدن نیکو هیلی یا پمپئو تیم او نسبت به گذشته یک تیم کم‌خطرتر باشد بلکه می‌تواند از خطرات بیشتری برخوردار باشد به هر شکل باید منتظر بود تا اعضای دولت او را مشاهده کرد و از مراجع رسمی کار را دنبال کرد آنچه که مسلج است یکی از اهداف اساسی ایالات متحده آمریکا در زمان ریاست جمهوری ترامپ ایران است.

با توجه به آنچه که برشمردید مواجهه تهران و واشنگتن رادر حوزه‌های مختلف به ویژه مسائل منطقه و شاید مساله برجام چگونه می‌توان تبیین کرد؟

روابط تهران و واشنگتن پیچیده است و جالب این است که سردرگمی و پیچیدگی این کلاف بیش از آنکه در واشنگتن باشد، در تهران است. تهران یک نظام ایدئولوژیک و کلام محورانه دارد که آمریکا را مرکز سلطه جهانی و شخص رئیس جمهور آمریکا را منفوترترین شخص در نظام اندیشگی خود نام گذاشته است و بسیار از منابع و داشته‌های ملت ایران در ۴۵ سال اخیر در مبارزه با ایالات متحده آمریکا به عنوان دستاورد والا و بزرگ و بلند نظام جمهوری اسلامی از آن یاد آمده است. در چنین بافت موقعیتی با آمدن ترامپ به عنوان شخصیت با این ویژگی‌ها با این سابقه برخورد ایران با وی که در دیدار آبه شینزو و رهبر انقلاب، درخواست وی برای گفت‌وگو را کاملاً رد می‌کند و از منظر نمادین نامه ترامپ در کنار پای آبه شینزو هنوز در اذهان مانده است. در مجموع رسیدن به شرایطی که در آن بتوان مذاکره را با دولت ترامپ فرض کرد که برجام را پاره کرده، آن هم در شرایط حاضر با توجه به مسائل منطقه، منجمله ترور اسماعیل هنیه در تهران، شهادت فرماندهان سپاه در منطقه و شهادت سید حسن نصرا... و فرماندهان ارشد حماس، می‌تواند قابل تأمل باشد.

ایالات متحده آمریکا و نتانیا‌هو در مسائل منطقه‌ای به ویژه علیه تهران

نسبت به دوره بایدن همگراتر عمل خواهند کرد